

Martin Tranmæl - bondesønnen fra Melhus, som ble arbeiderbevegelsens største og viktigste politiker i mellomkrigstiden. De siste leveårene tilbragte han mye tid på hytta i Maridalen. Foto: Privat

Han var den største og viktigste for Ap i flere tiår. Nå kan hytta hans i Maridalen bli fredet

Han var mentor for Einar Gerhardsen, Haakon Lie, Oscar Torp og alle sentrale Ap-politikere både før og etter andre verdenskrig. I 70-års gave fra Ap og LO fikk han en hytte i Nordmarka. Nå kan Martinhytta i Maridalen bli fredet.

Arnsten Linstad

JOURNALIST

PUBLISERT Tirsdag 12. april 2022 - 18:59

ANNONSE

okida ★★★★★
222 Anmeldelser på Trustpilot

Refinansiering med pant i bolig – gjort raskt og enkelt

Behandles av opptil 10 gode banker.
Svar i løpet av kort tid.

Gratis og uforpliktende **Start søknad**

Eff rente 5,34% ved lønpå 2 mill. o/25 år; kostnad kr. 1582298, totalt kr. 3582298

Da kleivene opp til hytta i Sollerudskogen i Bærum ble for bratte for den aldrende **Martin Tranmæl**, mente partifeller at Ap-høvdingen måtte få en hytte nærmere Oslo i 70-års gave.

VIKIG MØTEPlass FOR AP-ETIEN

Med Einar og Werna Gerhardsen som pådrivere sammen med Haakon Lie, LO-leder Konrad Nordahl og Jens Christian Hauge, ble det besluttet at Arbeiderpartiet og LO skulle bygge en ny hytte til Martin Tranmæl i Maridalen.

— Hytta har klare kvaliteter og en moderne tilnærming til den tradisjonell lafteteknikk, mener Byantikvaren. Foto: Byantikvaren

På Kroken i Maridalen ble det reist en ny laftet hytte. tegnet av en av etterkrigtidens store arkitekter, Knut Knutsen.

ANNONSE

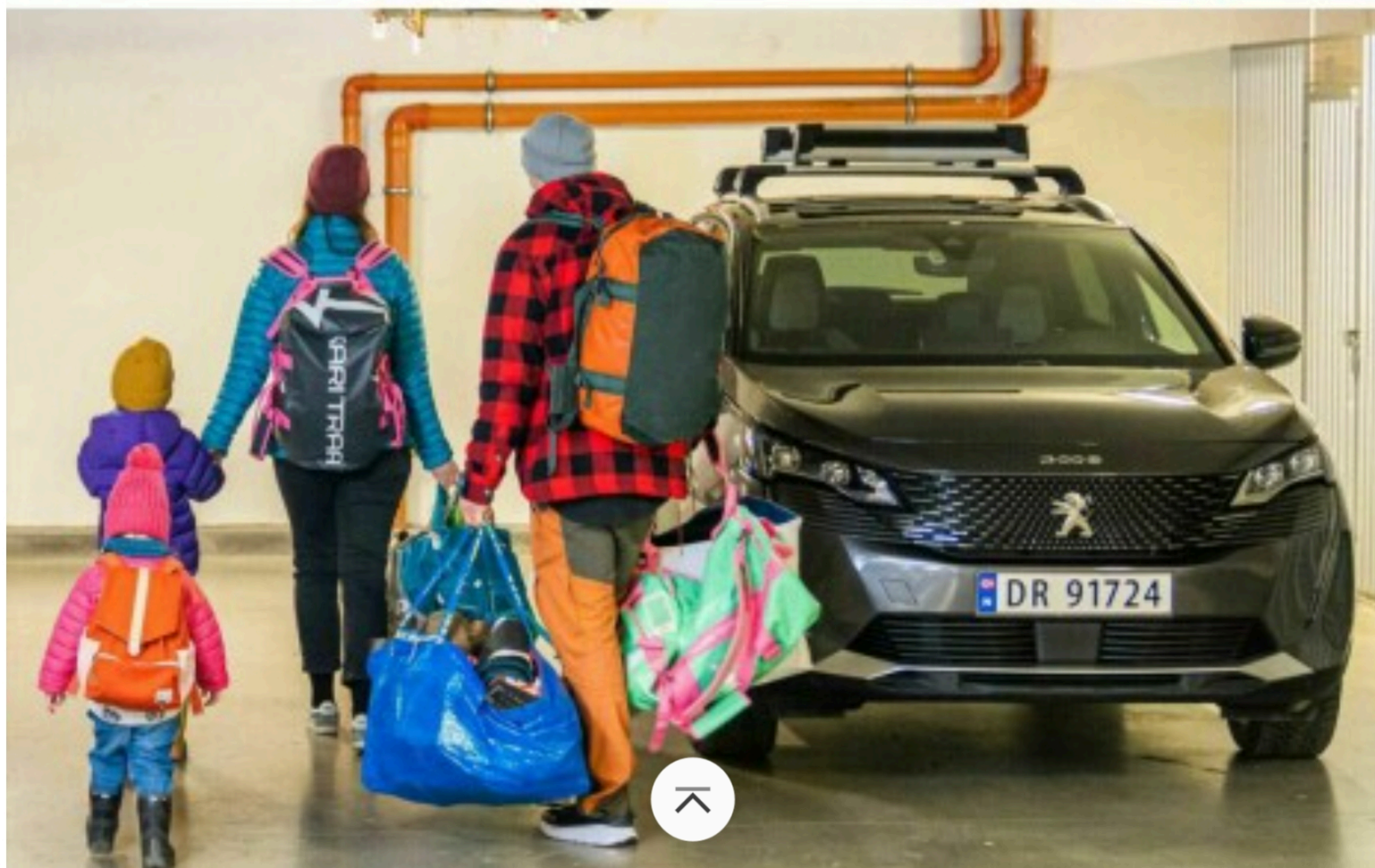

Knutsen har blant annet også tegnet to av byggene som flankerer Youngstorget - Folkets Hus og Venstres Hus.

Martinhytta ble reist i 1952 og overlevert Tranmæl i januar året etter. Han brukte hytta på Kroken ved Vaggstein flittig i årene som fulgte, og den var en viktig møteplass for partieliten frem til Ap-høvdingens død i 1967.

ANNONSØRINNHold

fleks.

Står på kommunal grunn, men eies trolig av Ap

— Hytta står på kommunal grunn, men eies mest sannsynlig av Arbeiderpartiet. Eierforholdene er imidlertid noe uklare, skriver **Byantikvaren** i en sak der bygningen og eiendommen registreres i et kulturminneskjema.

Det innebærer at en verneprosess er startet og at Martinhytta kan bli ført opp på Byantikvarens gule liste. På sikt kan verneprosessen ende med en fredning av hytta og eiendommen på Kroken.

Ifølge **Maridalens Venner** ble [hytta formelt overført til en stiftelse](#) i Tranmæls levetid. Men den gamle sosialisten hadde bruksrett frem til sin død.

Nå står Martinhytta på kommunal grunn, mens selve bygningen altså trolig eies av Arbeiderpartiet.

Martinhytta i Maridalen var en viktig møteplass for partieliten frem til Tranmæls død i 1967.

Foto: Byantikvaren

— Formålet med å føre Martinhytta på gul liste, er å bevare en fritidsbolig tegnet av Knut Knutsen, og spesialtegnet for og brukt av Martin Tranmæl, en av arbeiderbevegelsens fremste ledere på 1900-tallet, skriver Byantikvaren.

— Dette i seg selv er med på å gi hytta svært høy kulturminneverdi, heter det i kulturminneskjemaet.

— Hytta har klare kvaliteter

Tranmæl hadde aldri formannsvervet i Arbeiderpartiet, men ansees likevel som partiets reelle leder gjennom hele mellomkrigstiden.

Han satt motvillig på Stortinget fra 1925 til 1927, men det var Youngstorget med partiapparatet som var og ble Tranmæls maktpotens base, også etter andre verdenskrig.

Foran peisen møtte Martin Tranmæl alle de toneangivende Ap-politikerne fra etter 2. verdenskrig. Foto: Byantikvaren

Som redaktør i partiavisen Arbeiderbladet og sentralstyremedlem i Ap fra 1918 til 1963 preget Tranmæl norsk arbeiderbevegelse og politikk i fem tiår.

Dette blir som nevnt poengtert av Byantikvaren, men det er også arkitektoniske grunner til at vernearbeidet med Martinhytta settes i gang.

— Hytta har klare objektkvaliteter og en interessant og moderne tilnærming til den tradisjonelle lafteteknikken, skriver Byantikvaren.

— Hytta har ingen åpenbare svakheter og er godt egnet for videre bruk og til formidling av både arbeiderbevegelsens historie, men også friluftslivets økte betydning og hyttelivets fremvekst etter krigen, heter det i oppføringen til kulturminneskjema.

— Hytta fremstår som svært opprinnelig, både i eksteriør og interiør. Den ligger plassert i skogbrynet og er synlig over åpne enger og jorder i forkant, og bidrar til områdets miljøkvaliteter, heter det i Byantikvarens begrunnelse.

MARTIN TRANMÆL

MARIDALENS VENNER

KONRAD NORDAHL

KNUT KNUTSEN

JENS CHRISTIAN HAUGE

HAAKON LIE

FOLKETS HUS

EINAR GERHARDBSEN

BYDEL MARKA

BYANTIKVAREN

WERNA GERHARDBSEN

MARTINHYTTA

VENSTRES HUS

NYHET

OSCAR TORP

ANNONSE

